

Mieli-pide
keskiviikkona 24.12.2003

Metsänielut mukaan päästöjen laskentaan

Pohjonen Veli

Teollisuuden keskusliiton johtaja Tellervo Kylä-Harakka-Ruonala kiinnittää aiheesta huomiota siihen (HS 21.12.), link {ETR=tl;HS20031221SI1MP01t05.jtun.;all;hesa} että Euroopan unionissa tammikuussa 2005 alkava hiilidioksidin päästökauppa näyttää sitä kummallisemmalla, mitä lähemmäksi aloitushetkeä tulemme. Eihän ollut tarkoitus, että bioenergian johtomaana tunnettu Suomi alkaa ostaa päästökaupasta myyjä eikä ostaja. Suomen piti olla päästökaupassa myyjä eikä ostaja.

Kummallinen tilanne juontuu siitä, että emme saavuttaneet Kioton ilmastokokouksessa 1997 metsällistä tavoitettamme. Suomen metsänielua ei hyväksytty päästölaskentaan.

Metsänielujen merkitystä kuvaa laskuesimerkki. Kauppa- ja teollisuusministeriön energiatilaston mukaan Suomi päästi ilmakehään 54 miljoonaa tonnia fossiilista hiilidioksidia vuonna 1990. Tämä on Kiotosso sovittu paaluvuosi, johon tulevia päästöjä verrataan.

Vuonna 2001 päästimme hiilidioksidia 61 miljoonaa tonnia. Energiasektorimme olisi joutunut ostamaan EU-pörssistä päästöoikeuksia lisäykselle, seitsemälle miljoonalle tonnille.

Metsäntutkimuslaitoksen tuoreen (2003) tilastokirjan mukaan Suomen metsät sitoivat vuonna 2001 ilmakehästä hiilidioksidia 105 miljoonaa tonnia. Puuta hakattiin tai sitä kuoli ja lahosi vanhuuttaan yhteensä 88 miljoonan tonnin edestä.

Metsässämme oli erotuksen suuruinen hiilidioksidin nielu, eli 17 miljoonaa tonnia. Metsäsektorimme olisi päässyt myymään sen verran päästöoikeuksia EU-pörssissä, jos metsänielut olisivat päästölaskennassa.

Koska nielu oli suurempi kuin päästöjen lisäys, kansantaloutemme olisi vuonna 2001 hyötynyt niiden erotuksen, eli 10 miljoonan hiilidioksiditonnin hinnan verran.

Suomen vuolaasti hiilidioksidia vetävä metsänielu on seuraus jo puoli vuosisataa kestäneestä metsien hoidosta. Puuston biomassa on 1970-luvulta lähtien lisääntynyt vuodesta toiseen.

Muista Euroopan maista poiketen onnistuimme luomaan myös uutta kasvumetsää, noin viisi miljoonaa hehtaaria ojitetuille soillemme.

Kun aikaa on enää rapiat yksi vuosi EU-päästökauppaan, sen ja koko Kioton sopimuksen arvostelu kiihtyy yhä korkeammalla tasolla.

Kritiikkiä ovat vastikään esittäneet mm. UPM:n pääjohtaja Juha Niemelä (20.12.) ja kauppa- ja teollisuusministeri Mauri Pekkarinen sekä EU:n energiakomissaari Loyola de Palacio.

EU-päästökauppaan tai koko Kioto-suunnitelmaan tulee aikalisa ja uusi neuvottelukierros. Siinä Suomen kannattaa esittää metsänielut uudelleen päästölaskentaan. Se vahvistaisi myös Kioton sopimuksen perustaa.

Veli Pohjonen

dosentti, maatalous- ja

metsätieteiden tohtori Vantaa
